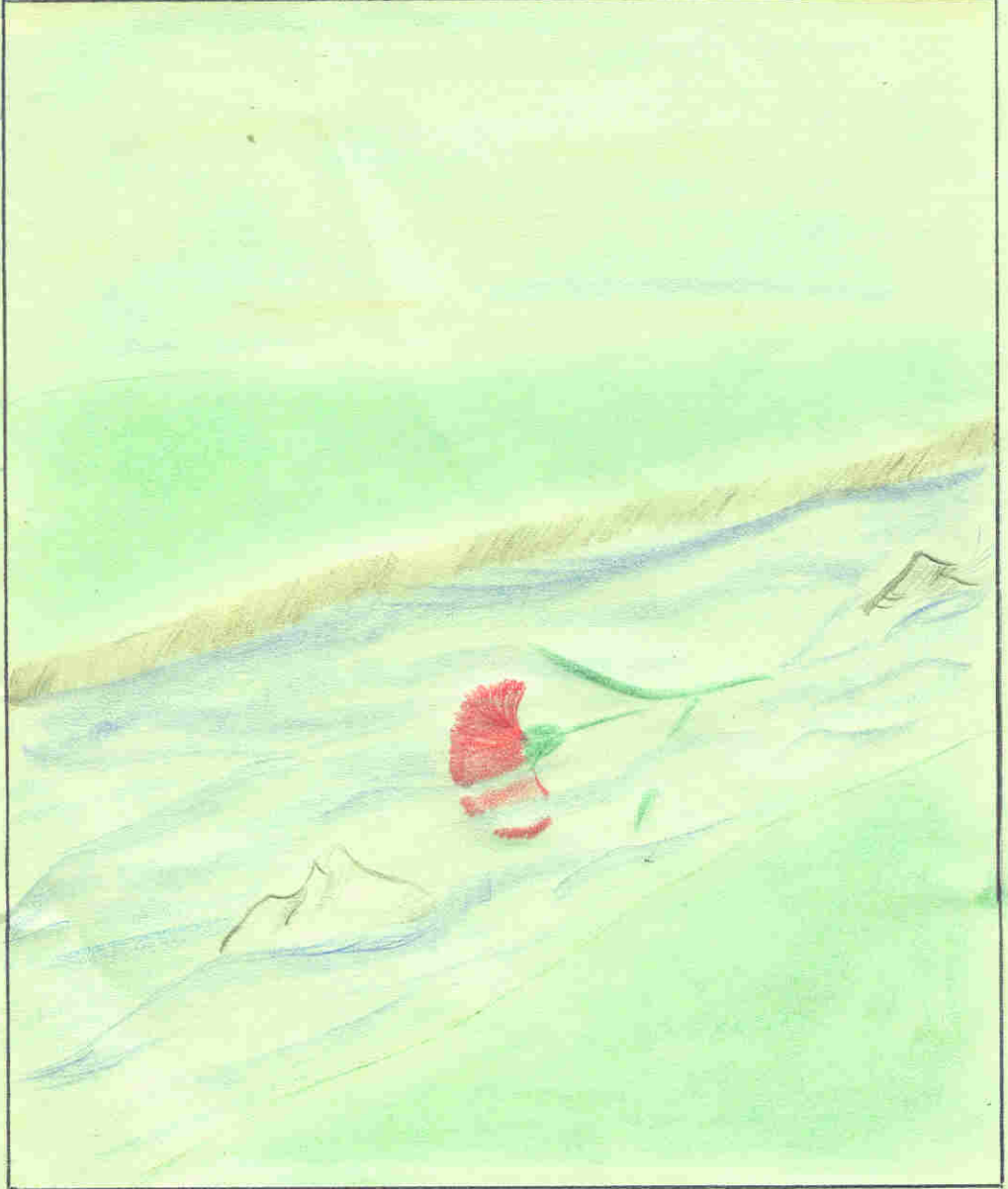

OCAK 2005

SEYER

Uzak Kùltür ve Sanat Derneği

SAYI 105

İÇİNDEKİLER

- 1... Serpül'e
- 3... Merhaba
- 5... Sevdalarımızın Yurdu
- 7... O Gün
- 13... Sevgili Serpül
- 17... Pakistanda Bir Meşale
- 19... Umudu Büyüttü Yüreklende
- 23... Hülya'nın Payına Ölim Adestü
- 27... 2005'in Arifesinde
- 31... Dış Mithraklı Politika
- 35... Kitap Tanıtımı / Hayatı Seviyorlardı
- 41... Kitap Tanıtımı / Garlar Kimin İçin
Çalıyor

SERGI'L'E

Gönlüm , Sergi'li'm

Günlerdir gönlüme sohbetlerimizde
gece düşlerimizde

Seni düşünürken

aşgiler kanat takip uçuşor
barka diyarlara

dizeler geyiklerin boyluğunda sallanıyor

Ve yalnız benim desim
bu koca dünya ve biz

Seni düşünürken

menekşeler sedgun geliyor
gelinlikler baynu bükük

Dünyanın bütün aneklerinde bir kusur buluyorum

Ve yalnız benim kaktakam
bu koca dünya ve biz

Seni düşünürken / fırtınalarda kaldı yar sevgisi
ana sevgisi ninnilerde

Ve yalnız benim sevgin
akuler ruinde sen

-koca dünyanın outarı özetleri

Ökese yığrında-

Bizim yığrında sen

Sevgisi aketers

inanca gelirken

kezd bir karanfili ölmüşleren...

Merhaba

Yeni bir yıla girdüğümüz bu günlerde, s. sayımızla birlikte olmanın coşkusundayız. Sergü'lümüzün horladığı sevgi ateşinde girdik yeni yıla... Büyük bir acıyı yaşadık girdüğümüzde... Büyük yeniliklerimiz oldu sergü'l. Onurumuz, umudumuz, iddiamız, 118. zafer andımız oldu. 8 Aralık'ta tahliye olduğunda, "sizi çok seviyorum" diyerek gitti. Sık sık kullandığı bu cümle, tam da "Sergü'lümüz" tanımıyor. Saman alevi tülünden değil, en güzel erdemleri toplayan başeğmez ve bitimsiz bir sevgidir "Sergü'lümüz"ün sevgisi... Bitmeyecek, yarınlarımızda yaşayacak...

Yeni yıla, Güney Asya'da yaşanan büyük bir felakete girdik aynı zamanda.... Acılarını yaşadığımızda hissettik. Bu bir doğal felaket, gülmemiz açısından engellemek mümkün değildir. Kuskusuz... Ama hepimiz biliyoruz ki, önlem almak mümkün... Bunun birer yol da, dünyamızı saran emperyalist sömürü zincirlerinden kurtulmaktır - ki o zaman tüm mutluluklar insanlığın ortak mutluluğu olacak, doğanın karşısındaki güçsüzlüklerimizi aşmada çok daha yeterli olacağız. O günlerin geleceğini biliyoruz... O günlere "Sergü'l"lerimizle ulaşacağız... Halkların direnişyle ulaşacağız...

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere sevgiyle kalın, umutla ve dirençle kalın...

SEVDALARIMIZIN YURDU

Anadolu sevdalarımızın yurdu-- Bnlerce yıldan bu yana bereketine göz koyanlara başıpmadı, soldurmadi sevdada ataklerim-- Sevdalara yasak koyan zorbalari bir bir söküp attı bapından. Kaynında, büyütti yüreklerimizin atçerlerim--

Kerem yandı Aslı nam; Anadolu'nun yüzyıllar boyu bapında taşıyıp bu yangını, gena yüreklerde qopalttı. Ferhat ile Şirin'in sevdasını destan destan ulaştırdı büyüne--

Beha'nın zulmüne son veren demirci Kawa, öz-özlük ve kardeşlik sevdasını harlayan atışlar yaketi dağlarının doruklarında. Bu sevdada atışın coşkusunda halaya dordu kadın erkek genç yaşlı tüm canlar.

BİM'in askıyla, eşlik ve kardeşlik askıyla da yar dıyar dolayan Bedreddin'i bnlerce yıllık çökemli tarihyle aydınlattı Anadolu-- Bedreddin'in ismini Bekledice'nin, Torlak Kemal'in sevdasına kattı sonra. Onbınlere verip Bedreddin askını, usta ellerde daha da bereketlendi Ortakça İslendi, kardeş sotraları kuruldu Üzerinde. Onbin Bedreddin yapıldı kardeşlik ve eşlik askına yalın kılıç savastı dağlarında Sultan ordusuna karşı-- Karaburun dağları onbin yapıldı kanıyla sulandı. Anadolu'nun etil etil esen yellertine yükleyip bu başıpmaz sevdayı, mevsim mevsim, qop qop büyütti Toroslar'ından Karadeniz Dağlarına, Cukurova'sından Harran'ına--

Dört bir yandan kusatılmışken Anadolu'nun, bu sevdıyla korlanan yürekler Antep'te, Urfa'da, Aydın'da-- Kürdülüş destanları yarattı-- Sevdası yangınlara örkek, cetahtı soldu solacak yürekleri Karayılan cüretiyle göç-

lendirip, harladı yök yök yangınlarını, parlattı cevahirlerini
Anadolulm---

Umut oldu, hasret oldu, öfke oldu, enür, cesaret
oldu, sayısız erdem oldu büyüdü sevdalarımız Anadolu'da
Ne Sultan Mehmet'in kanlı tahtı kaldı, ne Vahdetin'in
tavsan yığılı---

Zulüm, saman alevi gibi hemen söndüren alev
ve öncesi sonrası ve kör itaatkar bir köleliğe mah-
kum etmeye çalıştı sevdalarımızı; Anadolu'lu hapsedmedi
kendini bu yalan sevdalara--- Nehir nehir bereketlendi
Kızıldere'de aqplayıp destan destan ulaştı sevdamızın akesi
Anadolulmuşun dört bir yanına---

Anadolu--- Sevdalarımızın yurdu--- Bihlerce yıldır
sönmez, söndürülemez umut yangınıdır sevdalarımız Ana-
dolu'da--- Höere höere prangalar da varsa zulüm, yolunu
bulur, akar yanına--- Höere höere, dop dop, sehir sehir,
meydan meydan yanar sevdamız. Yanar da Pakistan'ın ortası
yerinde, emgün onlarca yıllık kabaran ötkes olur kor
ateşten--- Muharrem olur, Cöney olur, Selma olur---
Sergül olur, en pörkemli Sergül aınarımızı horeler alev
alev--- Anadolu'lu bir seveda yangını olur yarıdan ve
baştan başa--- Bu yangın bitmiş sevdalarımızın
haykurisidir, kocaman pölsüdür Sergül'ce--- Anado-
lu'lu yök yök tasir enü yanlarımızı---

* * *

O GÜN

O gün, sesini, kahkahasını "son defa" duyacaktık. Duvarların ötesine gidiyordu. 7 yıllık tutsaklığının ardından "tahliye" demek için açtıkları hücre kapısını, o kapıdan eşyalarıyla aıkana kadar kapatmamışlardı. Farklıydı o gün, herhangi bir tutsak değildi tahliye olan--- "Sevgi"-miydi--- İnancımız, kararlılığımızda. Göderse sevgi de, inanca da, kararlılık da kalmasa diye umut ediyorlardı. 20'den fazla kadın-erkek gardiyan kapının önündeydi.

-Yoldaşlarımızla vedalaşacağım, kapatın kapıyı, dediler. Kapatmadılar.

-Bilmen yanımızda vedalaşın, dediler.

Bir duvar vardı aramızda, otuz santim kalınlığında bir duvar--- 30 santim ötemizdeydi "Sevgi"mi ama son kez kucaklaşamayacaktık, ellerini tutamayacaktık. Sadece en yakın sesimizle konuşacak "Senti çok seviyoruz, alnından öpüyoruz, yolun aak olsun" diyeblecektik. Yine de dost yüzlerden başkası görmesin, sesimiz sadece dost kulaklara ulaşsın istiyorduk. Kapatmadılar, o kapıdan aıkacağımızı bile bile.

Gitti kapıdan. Vedalaştık. Bilmen vedalara benzemiyordu. Tecratin künde tecrit usulü bir vedaya zılgıtlarımız, türkülerimiz eşlik ediyordu. Gitti, duvarların ardına gitti. Yine de özgür değildi, yürüdüğü sevgi yolundan döndürmek isteyenler sıradaydı demir kapıların ardında.

Gitti ve sanki hep bitirmişmiş gibi hissettik yıkılışını. Bir duvar ayırıyordu bizi, bir kez daha o duvara lanet ettik, o duvarı aramızda dikenlere öfkelenedik ---

Niye oradaydı o duvar, kim örmüştü o duvarı? Tuğlaları dizen, sıvağı yapan usta biliyor muydu insana dair, hakıyla dopruya dair birşeyleri yıkılmak için acilistiğini? O duvardan kim medet umuyordu? Biliyorum aslında --- Sadece bugün, dün, yıllar önceden defalarca tanık olduğum birlik korkusundan, dağıtma parçalarına saplantısından ---

x x x

Yıllar önce, belki de o gün o kapıdan ifurla dığımız canımızın tutsaklığının ilk günlerinde adliyeden serbest bırakılan 20 kadar öğrenciydik. Haksız gözaltıyı protesto etmek için aahlik grevi yapmıştık ve iste bırakılmıştık, hep birlikte aahlik grevi sonlandıracaktık. 20 kadardık, yürüdük 20-30 metre. Yanımızda bir kusa boylu ve zayıf öbürü uzun ve iri bir adam dikildi. Tanıyorduk, bir gözaltına alan, coplayan, küfredenlerdi. Ama iste sükunetli adliyeden. Örne de dikilmişlerdi örne.

-Dapilin

-Sana ne, sme ne?

-Dapilin kiserli yeerli

Kurulmuş bir makine gibi tek bildiklerini sözü söylüyorlardı "dapilin". Eylemde dikkatli hep birlikte tokan

taaya gidecektik. Ama birlikte olmak suati onların gözünde

- Doğru ayrı ayrı gidin

Asla birlikte olmamalıydık ne bir eylemde, ne bir lokantada, ne bir dost sohbetinde. Bizden sonra "hırlay gelme" diye bir suat da keut edeceklerdi. Hırlay tek basına gelmezdi. Topluca omuz omuza, öyleyse bir suat için yeterli nedendir.

Doğrudur, hep birlikte gitmek, cebimizden çıkan bozuklukları birleştirip hesabı ödemek

x x x

Derpide çalışan arkadaşlarımız dövülenek gözaltına alınmıştı. Bironun duvarları balyozlarla kırılmış, kapıları oksijen tüpleriyle kesilmişti. Bir yerlerden baslamalıydık toplamaya. Malum doğrudur bize göre doğrudur.

Gece bir vakitte yürüyorduk derpide doğru. Önümüzde bir otomobil durdu. Yine o ilk adamıdır aracıtan. Elinde taksit,

-Amıtm burası kalabalık

Amıtm, "kimler" diye sormuş olmalı

-Malum şahıslar amıtm, bugün aldıklarımızın

arkadaşları.

Amıtm, "doğrudur" demiş olmalı

Bize döndü ilk adamı

- Dapilin -

Nereye dâpılacaktık? Ne bir araç vardı peccerın o saatında, ne insan kalabalığı. Vâ kıştî biz, Mer de onlar-

x x x

Dâpılmalı, asla birbirtimizin peşine düşmemeli, bir araya gelmemeliydik. Dâpılmalıydılar, sonra da tek kişilik bir dünyaya hapsedilmeliydiler. Duvarlar dikildi aramıza işte o duvarı dikenler birliğimizden korkanlarda. Hâ de acık etmelelerdi korktuklarını. Mesela "birlikte olmak onlara güç veriyor. Oysa bizim düzenimiz, açlık, yoksulluk, adaletsizlik dolu düzenimiz onlar güçlendikçe zayıflıyor" demelerdi. Örgüt başkusından, birey özgürlüğünden, sağlıklı koşullardan dem vururlardı. Kandıracak kimse bulamayınca da zorun güçüne başvurulardı.

x x x

Aklımız ondaydı, aramızdan ayrılmıştı. Peki hangi koşullarda, kimlerle cebelleşiyordu "sevgi"sinin korunak için? Hangi engelleri dikmişlerdi önüne? O, ne yapıyordu?

Aramızda kilometreler vardı ve haber alamıyorduk ama, uzagımızda dâpılma. O en güçlü, en sıcak sevgisiyle yürüyorlardı, kocaman kahkahasıyla gülmüşlerimizdeydi.

Ve işte o, sevgi sevgi kokusuyla duvarları

asip yanımıza sokulvermiş, simsiki kucaklayıp "ben kazandım" diye fışıldamıştı, engel kalmamıştı. Bir tırke tutturmuştuk en sevdiğimden:

"suya düşen bir karantilse yüreğin
bırak kendini ırmagın terküsüne..."

Buğün onunlaydık Yarın bir başka karantı
olup dergada buluşacaktık

* * *

Sevgili Sergül

Sana yazmayı ne kadar oldu bitmiyorum. Ama aldım kağıdı kalem elime.

8 Aralık akşamı dışarıya uçtuk ya seni sonra sohbetlerimizde sen vardın. Dedik ki; "San-ki Sergül'ü yanbaşımızdan gönderdik" yani "yokluğunu" öyle yalından hissettik. Aralardaki duvarlar, ayrı ayrı hücrelerde kalmamız paylaşımlarımıza engel olamadı sevgili Sergül. Duvar sohbetlerini hepimiz ne çok severdik. "Alooo..." diyerek gelisin, "Nasulsun?" dedipimizde canavar sesi çıkarışın, sonra şakacılıktan kızdığında duvara vuruşun... Hepsi, hepsi aklımızda canım Sergül. Yoldaş-kardeş sıcaklığını taşıyan "canım yoldaşlarım", "canım benim" deyişlerin ağızına nasıl yakışıyordu. Senden sonra gümbür gümbür sesini aradık. Kozanoğlu'nu söylerken tüylerimizin diken diken oluşu daha dün gibi. Bu sana kaçınıcı merhabam? Geçenlerde bize yazdığın mektuplara baktık. Ne çok yazmışsın ve ince ince işlemişsin. Mektuplarının sonunda hep şu söz var: "Sizi çok seviyorum." Bilmiyorum senin kadar güzel söyleyen olur mu bu söz. 100. gün konuşman hafızamda çok taze. Çok kusaydı söylediklerin. O zaman da düşünmüştüm sesini kayıt etme imkanı olsaydı diye. "100 gün önce başlamıştım,

bitireceğim" demistin. "Bitireceğim" deyişindeki kararlılığı, bağlılığı acaba kayıt makinesi olduğu gibi bir yansıtabilir miydi? Berimli de soru mu... Taksim, AKM önü, üzerine benzin döküp calemacı çalkışın gözümün önünde canlanıyor...

26 Aralık akşamı üst katta televizyonun başındaydık. Bazularımız da yeni yıl için sürpriz hazırlıklar yapıyordu. Sen olsan ne çok nükteli malzeme bulurdum. Bir yandan da yulbasi üzerine sohbetler yapıyorduk. O an bir haber duyduk, "Ceza infaz yasasını protesto için" sözünü duyar duymaz kanalın adını sestendik yan hücredeki arkadaşlarımıza. Sonra spiker "kadın eylemcisi kendini yaketti" dedi. Sonra Sergül Albayrak dediler ve senin yanmış görüntünü sansürleyerek verdiler.

Canım Sergül hani yazdığım mektuplarda da kestirmeden giderdim. Sen de bana takulurdun "es peçeme" diye. Keşke bütün duygularım ard arda dile gelebilse... Adını duyduğumuzda boparızma bir yumru gelip oturdu. Gözyaşlarım akamak istedi. Ama yok dedim akmasın. Hepsini içime akıttım. Öfkemi, kinimi... O atesten sevgimi, sevgimizi... Olabildiğince ve sonuna kadar sen olmak istedim. Sen olup sevgi sevgi çöp almak... Suya düşen bir karanfıl olup, kendimi ırmağın türküsüne

birakmak ve türkü türkü unudun ezgileriyle
Anadolumuzun yüzünü güldürmek o bitimsiz gü-
lüşlerince -- içime alıttım gözyaşlarımı ve bize

biraktığın sevgi ateşiyle güçlendirdim yüreğimi--
İki gün sonra duyduk ki Anadolumuz, basmış
bıyırına feda ateşini... Yeni bir yula, "Sevgi" mi-
zin en umutlu ezgileriyle girme onuruna erişmiş
seninle... Kınalı parmak için şu an karşımda
Serpül. Burası sen ve direniş kokuyor. Havalan-
dırmaya voltaya çıkıyoruz ve senin aksam vol-
talarında seslenişini duyuyoruz. Sonra ronzana
itiliyor gözlerim, yan hücrelerle sohbet ettğin
duvar kenarları... Önceden senin kaldığın hücre-
de şimdi biz varız ve panomuzda şeyizle-
rinle birlikte çektiğin o fotoğrafın var,
altında da senin sözün; "Sizi çok ama
çok çok seviyorum"

25 Temmuz'da direnişe bağlariken "Sevgi-
miz; işte bu da benim gücüm" demiştin. Sen
de bizim gücümüzsün seni çok çok seviyoruz
Serpül. Görüşmek üzere... Seni alından ve yar-
naklarından birkez daha öpüyorum.

* * *

TAKSİM'DE BİR MEŞALE

Meydanlar ülkelerin ruhunu taşırlar. Şehirlerin orta yerinde hergün milyonlarca insanın adımladığı o yerler ülkelerin geçmişlerinden ve gelecelelerinden izler taşıır. Bu izler hiçbir gün yok edemeyeceği, hiçbir yalanın üstüne örtmeyeceği gerçeklerdir.

Taksim meydanı işte böyle bir meydana. Bir yemin bu pece kulüpleri, sosyetenin eğlence mekanları, lüks mağazalar. Hemen önünde el açmış dilenen kadınlar... Tüherden yusmuş beyinleriyle basıp bakan çocuklar... Yorgun ayaklarını sürürerek evine giden işçiler... Köce köce binatları. İlk kez görmenin şaşkınlığını yaşayan köylüler... Özgürlük adına ruhunu emperyalızların dişliktarı arasına kaptırmış gençler... Tıklım tıklım yol alan otobüslerin, camurlu pecelemler sokaklarına bırakacağı pecelemler... Dertler, sıkıntılar, umutlar, özlemler... dolasıp durur Taksim meydanında. Dedik ya, meydanlar ülkelerin ruhunu taşırlar geçmişle gelecekyle... Bu yüzden eğür bir ülke umudunu yok etmek için önce meydanları yasağı eder halka...

Umudu yasatmak için, adaletsizliğin isikli panolarına kilit takmak için kan akıtılır, can verilir meydanlarda. Ve can verenlerin ardından kanlı bayraklar, ellerine alıp Türklerle yürürler umuda yasatanlar.

"Yıl 977 unutulmaz yılın adı" diye başladıkları Türkiye kanlı meydanlarda devam ederler.

"500 bin emekçi vardı

Taksim meydanına girdi

Böyle bir İstanbul vardı... "Bir Türkün son sözleriyle yazılır tarihin ilk sayfası; "Sabahın bir sahibi"

var, sorarlar birgün sorarlar--" İste bu yüzden meydanlar mücadele alanlarıdır. Açlıkla tokluğun, zenginlikle yoksulluğun, adaletsizlikle adaletin kavgasıdır bu kavgaya

1977'de kanlı bayraklarıyla yürüyorlar 1989 1 Mayıs'ta pencecekle bir teatryi Pasıyortlarda omuzlarında Adalet M. Akif Dalcı'ydı. Pası yerine yürüyüşü aldı eline sürüttü zaltının izerne. Bir kursunla vurulup düştüğünde Mehmetler yürüyordu Raksm'e---

"Bakın bir sokak

İste Mehmet yürüyor

Öbür sokakta yine Mehmet yürüyor

5 bin Mehmet yürüyor gürse

Mehmet kavgayı şifretiyor--" Kan can bedelli kavgayı sürdürenler tarihten bir saydayı daha çevirdiler. Büyük bir manâyla yazdılar "HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ"

Bir meydanın tarihi bir ülkenin tarihidir. Meydanlarına sahip ağılmadan gelecekme, düşlerme, umutlarına sahip ağılamaz halkın---

Tarihler 26 Aralık 2006'ü gösteriyordu. Açlık, yoksulluk tamde çaresiz bırakılan halkı aydınlatan bir mesele vardı Raksm'de. Yürüşü köccimandı, halkına sevdalıydı, adı Serpül Albayrak'tı.

Halka ve vatana sevdalılar oldukça meydanlardaki direniş geleneği sürecektir. Yansa kavrulsa da bedentler, kütllerinden direniş tohumları yeseştir. Bu ülke gibi Raksm meydanı da birimdir. Çünkü yürüşümüzde yanan bir meseledir Serpüller--

* * *

UMUDU BÜYÜTTÜ HİRELERDE

İlk yaz yağmurları düşüncüce toprağa, bir oeruna, boyverir dağların yamaclarında. Yeryün uykusundan uyanan doğu, allı yeşilli bimbir renkli ariikle gölümser adeter. Kuzlar sarıkı söyler, denizler tempo tutar dağların tırkışısına. Nehirler ses verir yeşil yaprakların sesine... Serin pinarların uşutusunda beyaz örküşünden soyunan doğu "mertuba" de yaduma. Sonra ariikle yerini olgun yumurtlere birakur. Kebaras deniz dinyenlige kavuşur yaz sicaklarında. Nehirlerin coştun suları durulur, sessiz yatagında ilerler. Mevsim sonbahara, sonbahar kışa evitlene kadar.

Denizle dalgalıydı, gölle durgun kendi mevsimigin deydi. Nehirle ok köprüklerle ördüşüyöredü dağlardan ovalara karlar eriyer zaman ilkyana dönüşüyöredü. İlk yaz yağmurları başlayanaah birtakı güne kadar. Toprak suyu emiyöredü kurak yarları karşılamak için. Fakat bu yanı denizlerle evitili öлке, Arıcablı bir kuraklığın nem deydi.

Bu kuraklık ne masallardaki 7 yıl öşiren kitlek zamanlarına benziyöredü ne de toprağın gış gış aetlamasına. Bu kuraklık başka bir kuraklık. Toprak aynı toprak, doğu aynı bitimsiz mevsimlerle renk deyişiren doğu... Ama toprağın öşündeki, nseinlerin göşündüde göşyayarı vardı. Zulmün akıthı göşyayarı... Aminin yalıhı yışreklere göşyayarındın bozulun en bereketli yağmurlar bile söndöremez.

mevsimle geüp gidüya öşüşmüzden. Giden her

mevsimde susuzluğu arıyor insanın. Bu ille büyüdükçe
yoksulluk kene gibi yapışkacık etimize, baharın dansı
dışbüye yâreklere... Dışlarımızın baharında çocuklarımızı
oturtuyoruz acaibelerin ortasına. Karınları tok acısız güldür-
cikle auyar gözlerinde... Bizim baharımızda denize
uzaktan bakıp il geçiren rüya dalih dalgalarda oynuyor.
Kendi Hake ay sonunu nasıl getiririm telaşından uzakta
dalih'i izliyor. Sakatlarımızda tiner torbalarını, birakmış,
gözlerindeki baslık kaybolmuş, sakatlar söyleyerek költük
atlarında kitaplarla yâriyle çocuklar... Köylü müstejâ,
sirtini yeşil dallı bir ağaca dayayıp, kavalıyla eşlik ed-
yo doğanın töresine. Bizim baharımız yani halkın
bayramı mevsimle dâp değil 4 mevsim insan gibi ya-
şamak demek bu ülkede.

Dışlarımızdaki ilke kavgıyla kazanılacak eibette
ve kavgâ susuz yâreklere su götüren nehirdir. "kendini
bir suyun akışında suyu kendi bakışında görebilenler"
bir nehir gibi akar kavgada.

Dört mevsim bir ağıllık yayılıyordu Anadolu'ya, so-
ğuk pirinçlerin sonsuz uğultusu gibi; "kahramanlar ölmez
Halk Yenilmez" Biliyoruz yalnızca direniş, yerleştir umut
tohumlarını... Piri piri baharımıza adanmış ömürlerle
sulanıp boyuyor inanca acaibeleri... O ömürle ki yaşamamış
lilari bırakıp geridekiler yaşamamış ömürlerini
aktes elleriyle sunular gelecek baharlara... Gö-
nay gibi o leterle sarıp bedenlerini ölümün işine

yürütür. Zulmün susuz sabahlarında ölümün işi-
ne böyle yürümek için denizle gibi enyin, bir yağmur
damlası gibi arı ve nehirle gibi coşkun olmak.

İman yaşadığı yere benzer derle. Akdeniz'de doğ-
muştü büray, Ege'de büyümüşdü. Akdeniz giresi rengin-
deydi saçları ve Ege'nin sıcak suları gibi sıcak sevgi de-
liydu yürüğü, bulutsuz maui gözlerinde gökyüzü kadar
sonsuzdu inancı. Holkin auları sessiz bir ağılık olup dâstak-
ke sularına bulutsuz gözlerinde zulme öfkemim simsekleri
atardı. Zulmün aetesine bir arzik daha atardı. Ve
kaayasını daha sıkı sarılırdı.

Mevsim bahara dönüyordu ilkyoun yağmurdu
bulutları soğuk kışın ayasını yitirerek toplamıyordu gsk-
yüzünde ve büray aatığının 120'li günlerinde suyu
kahk edip ömrüne, imanı yaydırarak yürütüyordu.
Eriyordu bedeni, yokaluyordu hücreleri ve büyüyordu
sevgisi. Saatle boyu marşalin kâbusek atarlığında eri-
yen bedenine enat bir anlık da olsa yürüzünü görebilmek
için yoldarlarınınin saatlece bekliliyordu. Gece yarılannın
kader at kağıtlarda yazdığı sahrılarla sohbet ediyordu
tecritin ayırdığı yoldarlarıyla. Bu memleketin bir kışe-
sini anlatan 40-50 sayfalık bir kitaba 50 sayfa da
kendi sevgisini özetimini katarak anlatıyordu... Yollar
yeriyordu tırnakla söylüyordu. Ak kışıkla cıkara-
rak akan nehirlerin kutak evuları, sularını gibi
yazdıkları öğrendikleriyle kaayamızı taşıyordu, haya-

tin ortasına.

Bu akışı durdurmak istedikle. Bu sevgiyi bağlamak
bu inancı yok etmek... Suyu kahk edip yoredöge yolda,
rğnelerden, serumlardan ve zulmün beyaz önlükle
collatlarından kurulu bendi aşh Gönay. Tutuşturma-
dan önce bedenini, saçlarını, teredi kermize kurdele-
lerle bağladıp yoldalarına emanet etti; "Ege'ye" dedi.
Suyu çok seviyordu Gönay, insanlara duyduğu sevgiyi,
suya duyduğu sevgiyle böhünleştirdi, "bu hayatır" dedi.
"insanları seviyorum çake biri su", "sevdiğim herseyde
su var"... 24 subat gününde jeda geleneğine bir halkada
o ekledi. Saçları deniz dalgaları arasında karanfıl-
lerle yüzerken, o çoktan halkın yüreginde umudu
yeserken kahramanlar arasına kahildi.

HÜLYA'NIN PAYINA DÜM DÜSTÜ

Kiremitsiz damlı çıplak evleri ve keskin soğuğ
erkekçe dıfke duyar grbr bacalardan kıvrıla kıvrıla
göge yükselen dumanların geride bıraktığı işle, buz gibi
bir güne daha merhaba diyordu köy... Ne bir ses,
ne bir çocuk civıltısı kalmıştı dışarda... Köyde conlı-
duguna dair tek kanıt bacalardaki zayıf ve erkek duman-
ıyordu. ve bir de soğugun keskinliğine göre domayan
nöğün cadırlarının dnünde ateş yakıp ısınmaya ça-
lışan Hülyalar...

Kıvrıla kıvrıla göge yükselen dumanın seyrini
en sıyr Hülya bilirirdi. kokusunu bile cığerlerine çeker-
di adeta... Soğuktan moraran o minni minni ellerini
oğuştura oğuştura köyün kerpra damlı evlerini say-
rederken adı gibi Hülyalar kurardı. Dışlarında sı-
caak bir yatogın rındeydi. yatogıysa sobanın he-
men yanbasında. sobanın üstünde anasının mrs
gibi forhanası fokur fokur kaynar, çorbonun koku-
sunu rırne çekte çekte yataktan kalkardı. Hülya...
kimbilir bu dışları kaç kez görmüş, kimbilir kaç kez
bunların gerçek olacağı günler hayal etmiştir. Hülya
daha beşindeydi... kaskatı olmuştu saçları... yalnız
kılden değil, aynı zamanda soğuktan... Ama o
kerpra damlı evlerden birinde olsaydı belkide saç-
ları daha yumuşak olacaktı. oysa artık saçları

vücudu gibi kostotı kesmişti.

Hülya dışarıdaydı. Hayır, oyun oynamak için değil. Onların evi, kerpra damlı çiplak evlerden bile bin kere daha çiplak biçime bir naylon çadırı. Çadırın zemini ıslak ve soğuk topraklı. Hülya annesi, babası, kordestesi, ablatarı, abileri, amcası, yengesi, amca çocuklarıyla o naylon çadırın içinde yaşıyordu. Hülyalar ateşi dışarda yakardı. Onu ve ailesini koruyup kollamayan naylon, ateşi nasıl kurusun? O ovuş rır kadar yerde ıslanmış birkaç çalı çirpiyle ateş yakıldığında dumandan göz gözle görür mü? Herhalde kerpra damlı evlerin arasından kıvrıla kıvrıla göğe yükselen dumanın ateşi de, o zavallı çadırın içinde sokuılmak istemezdir. İşte bundan Hülyalar ateşi dışarıda yakardı.

Dışarda yakılan ateşin ayaza, buz kesmiş havaya ne faydası olur? Hülya'nın beş yaşındaki bedeni nasıl ısınır? Ama böyle de olsa Hülya ateşin yanına gidilip, aruclarını sığa tutup ısınmayı hep sever. Adı gibi hülyaları en çok o anlarda yaşardı. Küçük gözkapakları yarı koparıken kendini sıcak bir yerde görürdü. Ayozun ortasında ısınmaya çalışırken yarı kopuk gözlerinin uyuklu masumlugunda yaşamın acımasız yüzü dumanların içinde silinir giderdi.

Yine böyle bir günde Hülya ısınırken elbiselerinin odev olduğunu hissetmedi. Alevlerin vücuduna ulaşmadan elbiselerini yakarken verdiği ısıyla belki de lekeli muflu oldu Hülya. Ama alevler vücudunu yalamaya başlayınca gözlerini hiç açmadığı kadar acı ve korkuyla açtı. Kurtulmak için aırpındı, aırpındı. onun dışlarındaki sıcak bdyyle degledir. Onun dışlarındaki sıcak evini, yağogını ısıtıyordu, çorbasını kaynatıyordu. Ama ya ermişti? Sıcogına dışlar kurduğu ateş, Hülyayı, beş yaşında bıraktı. Hülya'nın mırnak bedeni' soğuk toprağa değildiğünde gözleri yine yarı kapalıydı. Ama artık dış görmüyordu... Hülyanın dışları, bir büyük umudun dftesine gçklendi.

* * *

2005'in Arifesinde

Zaman akıp gidiyor. Bir yili daha girde binakıp
2005''merhaba'' diyoruz

Kimlerim yulbasi eglencesi barlar da Empanya pat
latmak tabak kermek, pa heli hadyelen akıp uarmektan.
Kimbirgise gocuguna yani bir say abnemanin ezikligini ya
eyyaraktir yme. 'Ki ey nesil geervecigim eum basema,
yulbacakmi, edun kaman almak ram kimden bora elayim'
kaygisi ramdedin bir cok msan. Jme coktirler gor yapi
lacak bu yulbasi da. -- Milyonlarca msanin bir eu anba
deul. -- yani msangibi yasma umuduyta elay ederesne
saatlerce eleran basinda tutacaklar. Bin kaci 'Easli' digin
da milyonlarin umudu sonecek.

Kimlerim ram cok zor gecen 2004 AB'ya girre
marakereeme larsh uerildi diye basi donen lende az de
gildi. Aylaracak hale gelmesin topik onnegidin bu de
rum.

Aucupa onnek gostererek saglik ezellestirtilen, kar
topal ilerleyen bir saglik harmedinin kelime bir balada,
mevuk kabemet lanetinden mahruliyen.

Kimbirgise bayram kamasin da. Her say AB ye gir
mek ram. Milyonlarca kagla drananis satamaa drunna
getirildi. Bin cok aile barmis geremmi sagliyan olke
urude. Ana darimunda ruhunq katihs, ekuduler, jme
BAB'ye girmek ram. Uqris kanelerde 118 kdsak sec

net koşullarında kare eksenlerinden 00° da kare eksenlerinde kare kare topraklar dairesel. 'Jektörler' görme kadar duymaz dan geldiler. Çünkü 4 Triplek Dura Page uygundur. Auru panin modelidir.

Açık yoksulluk kol gelir Türkiye sokaklarında Türkiye manzara boyaydı da dönümü ekleme bekleydi. Adaletsizim olan ve eritilmeye olduğu her yerde hüküm olan bu tablo.

Ülkemizde dünya kadar her türlü felaket yoksulları varıyor. Yıgıncak su eğilim ve sağlık gibi ihtiyaçlarını karşılayabilme için dünyadaki en zengin 225 kilogram toplam gelirmen yüzde 1/10 yeterli geliyor. Dünyada temel sağlık ve yiyecek ihtiyaçlarını karşılamak için 13 milyar dolar yeterli olurken, sadece ABD ve AB'de bir yıllık parfüm harcaması 13 milyar dolar buluyor.

Emperyalizm halleline açık yoksulluk ve dom dığı tıyor. Irak Filistin ve Afganistan topraklarını parçaları ve bank potlerye alıyor.

Yeni yılın anılması Asya 9 bayırlığına da bir dönemle sarsıldı. 150 binin üzerinde insanın yaşamını yitirdiği söyleniyor. Kayırlar sular altında bırakılmıyor. Ülkelerin depremler etkilerinin çoğunluğu yone yoksul halk oldu. Tsunami dalgasının denince tespit

edilip onem ahna, bilecekken onem ahna uyesi sonu
cu 9 mayis dan Pasla onen Depremden etkilerdi.

Milyon lara cocuğun yazını doldurma dan yeri gili
garmeden öldüğü bir danyada unut anagı sonun.

2004 yilinin bu anında emperyalizmin katliame
ligi katliamı oldu.

2004 yilinin bu anında emperyalizme karşı katli
min gakseltigi adelet ve ozgarlık bagıncı dalgalandı.
Tarihın hakmıdır bu. zulmın öldüğü yerde dınere hep
varoldu ve uyarı olacak. Emperyalizmin akıllı bombes
ları sonmodet olan silahları katliama boyun egdirmis
yer. Sokaklarda ve hapishanelerde dınere destanları
yazılıyor. Ülkemizde f Tipi hırcelerinde zulme boyun
egmeye gelen, aklarına kızıl bant koğlayıp arkıya
yalınak, alevlene birini pak manını haykırarak
emperyalizme ve tebirliklerine Zulmın öldüğü yer
de dınere lerm dıracı gırcıyı haykırıyorlar.

2005 yilinde Serpil Erdoğan Ölmü Öncü elestri sa
vaccısı Serpil Albayrak'ın Redasığı gırcıyuz
ve birkez daha haykırıyoruz 2005 'de danyada kat
lanın, dınere tarihine yeri katliamı ekleyeceğimiz
bir yıl olacak 2005 'de dınere lerm dıracı.

- Mart 21 Anadolı Rastkalden

DIŞ MIHRAKLI POLİTİKA

«Sofuk Rus ayısının sıcak Akdeniz'e açılma emelleri var»dı. «Pis komünistler Moskof'dan yönetiliyor»du. «Dış mihraklı güçler, devleti milleti bölmeye çalışıyor,» «komünist ülkelerden para yardımı alıyorlar»dı.

Bu söylemler sosyalist blok dağılmadan, Yeni Dünya Düzeni ve ardından Amerikan imparatorluğu ilan edilmeden önce sıkça kullanılırdı. Devlet açısından, vatan millet edebiyatı yapıp, baskıyı sömürüyü kabule zorlamanın bir yöntemiydi. Şimdilerde ise «vatan millet aşkına!» dış mihraklı bir güç olmanın faydalarını anlatmak için canlarını sıkarırcasına çalışıyor devletin başındakiler. Avrupa Birliği'ne Amerika'ya yararlanmak için ellerinden geleni açılarak yapıyorlar.

Nedir dış mihraklı olmak? Devlet devrimcilerle saldırırken bu söyleme başvurmakla neyi kastediyor?... Nereden bakarsak bakalım, başka ülke güçlerini merkeze koyup, kendini ona göre yönlendirme, yani başka güçler tarafından yönetilme anlamına geliyor.

Bugün ülkemiz gerçeği, tüm çarpıcılığıyla bu tabloyu yansıtmaktadır. Ülkemizin iç ve dış politikası, ekonomisi neye göre düzenleniyor.

sorusuna, herkesin acıklılıkla cevap vereceği gelişmeler yaşanıyor. TC K'dan Anayasasındaki değişikliklere kadar neden yapıldı bu düzenlemeler? Avrupa emperyalizmi istediği için... Değişiklikler iyi mi kötü mü, birkaç hake kuruntısı ne işe yarar tartışması ayrı bir tartışma konusu olabilir deyip bunu bir yana bırakıpımızda, şu soruyu sormak yerinde olur. Ülkemizde demokrasi mücadelesi on yıllardır veriliyor, halkımız istediğinde demokratik talepleri neden yerine getirilmedi de, Avrupa isteyince yasalar bile değiştiriliyor?

İşçiler - memurlar yaşamlarını insanca sürdürebilecek bir ücret istediklerinde sahip olmuyorlar, üstelik kendilerinden alınan paralarla yapılan sosyal hizmet kurumlarını devlet, özel sermayeye satma hesapları yapıyor. Nisrin? IMF istediği için.

Ülkemiz peri biraletirilmiş bir tarım ülkesiyken bugün tarımın da öldürüldüğü bir ülke haline getirilmesini kimler istiyor? IMF, AB, ABD.

Türkiye halkları, Filistin Irak halklarıyla dayanışma içindeyken, devlet işgalci ABD'yle İsraille işbirlikçi ilişkiler yürütüyor. Hangi odaktan söz etmek gerekiyor?

Herşey bu kadar acıklıken, ülkemizde

«dış mihrakeli» bir devlet erki icraatlarını açıklan
tan yürütürken, vatan millet söylemlerinden yine
de vazgeçilmiyor. «Vatan millet için» AB'ye girin-
liyor, ABD'yle ilişkiler yürütülüyor... «Dünya kü-
çük bir köy oldu» ya, yalan demagojiler de buna
ayakla aydurmali o halde. Bu yüzden ulusal
değerler, halkımızın kültürü ayaklar altına
alınıp Avrupa Amerika kapıları halkın umut-
muş gibi gösteriliyor. Bir yandan da «dış mihr-
rakeli» diye başlayan söylemler sıkça kullanıl-
masa da aynı mantikle halkın mücadelesine
saldırmayı devam editiyor. Bir mahallede
yıkımlara karşı eylem mi var, mutlaka o mah-
allede halkını başka yerlerden gelen kişilerle
kırtıyordu. Ama eskisinden bir farkla. Eskiden
kıskırtıcının kökü Rusya'ya bağlanırdı, şimdi-
lerde «kötü niyetli» kişiler «provokatörler»
yan mahallede, başka bir ilden gelmiş olu-
yorlar... 1 Mayıs'ta Bingöl depreminin ardın-
dan yaşananlar hatırlanır. Evi baskı yıkılan
Bingöl halkına yardım yerine kursun sıkılma-
sı da aynı söylemle halkı gösterilmeye
çalışılmıştı. Oysa perçem böyle olmadığını dav-
let en iyi kendisi biliyordu. Tiplik dış mihrakeli
yani emperyalizme göbelden bağlı bir

ülke olduğuna en iyi kendisinin bilmesi gibi...

* * *

Kitabın Adı: HAYATI SEVİYORLARMI

Sayfa Sayısı: 119

Yayınevi: Pencere Yayınları

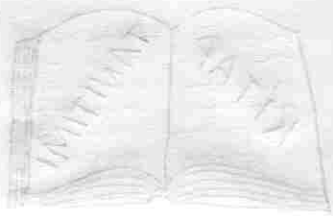
«Elbette yaşamak isterdim. Ama bütün kalbimle dileğim o ki, ölümüm bir işe yararsın» (syf 23)

17 yaşındaki Guy Moquet kurşuna dizilmeden önce ailesine mektubunda böyle yazar.

«Hayatı Seviyorlardı» kitabı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda Alman işgali altındaki Fransa'da yurdunu sevdiği için ölümü cesaretle karşılayan 41 kahramanın son mektuplarını taşıyor bizlere.

Naziler ve işbirlikçileri, işgale ve faşizme karşı yükselen direnişi bögömek isterler. Fransa'da Nazi kamplarında tutuklu bulunan yurtsever komünistler rehin olarak da katliamlara maruz kalırlar. Partizanlar 20 Ekim 1941'de bir Alman subayını cezalandırdığında, Naziler karşılık olarak 27 komünisti kurşuna dizer. 22 Ekim 1941'de kurşuna dizilen 27'lerden biri olan Fransız Komünist Partisi'nden Charles Mickels, eşine yazdığı son mektubunda Nazi işbirlikçilerinin yarattığı

trajediye de dâgînir.“ Görüyorsun sevipilim, hayat ne garip, Almanya ile sözde işbirliği yaptık diye millet vekilliğinden atıldıktan sonra simdi o ülkenin askerlerince kursuna diziliyoruz...» (syf 22)

Kursuna dizmekle, piyotinle sonuca alacağını düşünenlere yine en güzel cevabı direnenler verir. İdama mahkum editen Lucien Sampaix ölümünden iki ay önce sürgüne götürülürken eşine yazdığı mektubunda; “Bizi ezdiklerini saranan bütün bu zavallılar hapis, sürgün ya da piyotinin bir fikri periletebileceğini ve kaçınılmaz olayları önleyebileceğini düşünmekle hata ediyorlar. Hapse sürgüne dayanıyor ve inan bana ki ölüm bile o kadar korkunç görünmüyor insan onu benim gibi algıladığında.» (syf 41) diyerek düşmanın çaresizliğini anlatır.

Ölüme giden insan ne düşünür, neler hisseder?... Onların ki sıradan bir ölüm değildir. Birkaç saat sonra öleceklerini biliyorlardır. Son dakikalarına kadar inançlarını onurlarını kaybetmeden cellatlarının karşısına dindire dindire diktiler.

15 Aralık 1941'de kursuna dizilen FKP

Merkez Komite üyesi Gabriel Peri, son mektubunda, "Dostlarım bitsinler ki, ömrümü adadığım ideale sadık kaldım; yurttaşlarım bitsinler ki, Fransanın yaşaması için ölüyorum. Son defa vicdanıyla hesaplaştım: Son derece olumlu. Sizden çevrenizde herkese bunu bildirmenizi isterim. Hayatıma yeniden başlayacak olsaydım aynı yoldan giderdim.» (syf. 34) der.

Maurice Pillet: "Şunu da bilmelisin, ölürlen hiçbir şeyden vazgeçmiyorum. Ve her zamandan da her çok bugün, eminim biliyorum ki boşu boşuna ölmüyorum, inandığım şey birgün gerçek olacak" (syf. 39) diyerek gider ölüme.

Armable Martel "Hayatta kalanların, gelecek kuşakların bizim kendimizi feda etmemiz sayesinde mutlu olacaklarından eminim» (syf. 47) diyerek fedanın zulme karşı ne büyük, ne güçlü bir silah olduğunu vurgular son anlarında.

Jean Cartelas piyotinle idam edilmeden birkaç saat önce "Dün hüküm giydim. Yakınları için, haklı ve insanca bir dava uğruna öleceğimi anı cesaretle belediyorum.» (syf. 16) diyerek inanclarını dile getirir.

Onlar bir kalıptan mı çıkmışlardır? Hayır. Her biri farklı yaşta, farklı meslekten, farklı kişilik

özelliklerine sahiptirler. Ama ölümü, aynı sakinlik ve cesaretle karşılarlar.

Halka Yardımcı Avukatlar Derneği'nden Georges Pitard, "...avukatlığın tüm perrelerini yerine getirdiğimi sanıyorum, mesleğime inançla, çoğu zaman ihtirasla hizmet ettim ve aslında o yüzden, mesleğimi sonuna kadar hiç aksatmadan yürüttüğüm için, bu trajik perdede sonunuzun ufukları açılıyor önümde...» (syf 14) diyerek huzurla ölümsüzlüğe uzanır.

Jules Vercauysse ise son mektubunda gölü ve esine dair kurduğu düşlere yer verir. "Ölme me birkaç dakika kaldı. Elveda sevgili canlarım. Hapiste kaldığım bir yıldır seninle birlikte sevgili Yvonne'um sayısız mutluluk düşleri kurdum.

Günlerimi ikimiz içinde, sevgili Michel'imizin büyüdüğünü görmeyi sevinçle, mutluluk içinde peştikini görüyordum. » (syf 31)

Kimi, çocuğuna öcünün alınmasını vasiyet eder, kimi elinde kalan parasını, eşyasını birader peride kalanlara, Ölmeden önce sakinlikle kahvesni yudunlayanlardan peride kalanları teselli etmeye kadar yaşayanlar, duygu ve düşünceler vardır mektuplarda. Ölüm ve yaşam arasında çıplak gerçeği yansıtır satırlar.

Ve onurun, yurt sevgisinin yücelipini...

«Hayatı Sevenler» esas olarak tarihi canlarıyla yazarlardı.

Kitapta, ölüme giderken 3-5 satır yazma imkanı bulan güzel değerli insanların mektupları dünü bugüne taşır. Tarihi yazarlardan bir kesit aktarır.

«Hayatı Sevenler» kitabı okunmalı, faşizme karşı direnenlerin tarihi hafızalarda hep canlı tutulmalıdır.

* * *

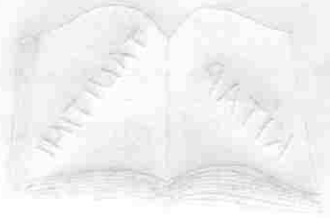
Kitabın Adı: Çanlar Kimin İçin Çalıyor
Yazarı: Ernest Hemingway
Engin Yayıncılık, 575 sayfa

Savaş insanlar için çoğunlukla bombalamalar, çatışmalar, ölümler demektir. Bir yanı budur elbette. Ancak sadece bununla sınırlamak savaşın sınıfsal niteliğini görmemize engel olur, ve öyle bir noktaya gelinir ki; savaş karışıklığı, insan sevgisi adına adalet, eşitlik, bağımsızlık kavmaları da mahkum edilir.

Savaş, hoş, özlenen bir durum değildir kuşkusuz. Peki ülkesi işgal eden, insanları işkence gören, öldürülenlerin savaşı? Bunlara da karşı çilemeli mi, "terör" deyip üzeri bir kalemde çizilmeli mi?

Çanlar Kimin İçin Çalıyor adlı kitabı okumamış olsak bile adını çoğumuz duymuşuzdur. İspanya iç savaş yıllarından canlı bir kesit sunan bu kitapta bir antifaşistin savaşma nedenleri, duyguları, ilişkileriyle örülen dört gün anlatılmaktadır.

Robert Jordan, ABD'li bir İspanyolca öğretmenidir. İspanya ikinci vatanıdır Jordan'ın. Franco faşizmine karşı yurtseverler, komünistler, anti-faşistler cumhuriyet için savaşırken vatan savun-

masının dışında kalmasın o da. Ki, dedelerinin kanını Amerikan bağımsızlık savaşında cumhuriyet için almıştır. Dünyanın dört bir yanından gelen yüzlerce insanı birleştiren neden faşizmi tarihe gömmektir.

Faşizme karşı cumhuriyeti korumak için oluşturulan cephede farklı siyasi görüşlerden insanların olması bir sorun oluşturmayıp bu cepheyi büyütmetedir. Robert Jordan bir emir almıştır: La Grange'da gerçekleşecek taarruz sırasında faşist hatların bağlantısını koparmak için köprüyü uçurması gerekmektedir. Bir kılavuz ve iki quval patlayıcıyla dağların yolunu tutar Jordan. Bu görevin zorluğunu emir aldığı ilk andan itibaren kavramıştır. Ona doğadaki seteciler yardımcı olacaktır ama setecilerin içinde de farklı görüşler vardır. Kimi korkunun esiri olmuş, kimi uzun süredir savaşmamaktan hantallaşmıştır. İki kadının desteğini bulur Jordan. Birisi setenin liderliğini eline alan Pilar, diğeri ise tüm kalbiyle

seveceği Maria. Evet o dört günde sevebilmiştir. Bu bir mucizedir. Kendi adına gelecekte mutlu bir yuva hayallerine kapılmaz.

« Buna göre, eğer hayatın, yetmiş yılını yetmiş saatle deşisiyorsa, şimdi elimde bu deşer var benim ve bunu bildiğim içinde talihli sayılırım. Ve eğer uzun zaman diye, ömrümüzün geri kalanı diye, ya da bundan sonrası diye birşey yok da, sadece şimdi varsa, vallahi o zaman yüceltilecek biricik şey şimdidir ve ben şimdiye sahip olduğum için mutluyum. Şimdi, ahora, maintenant, heute. Şimdi; bütün bir dünyayı, bütün bir ömrü ifade etmesi ne garip bu kelimenin » (syf 210)

Bütün bir ömür deşerinde günler, saatler vardır. Ve ağız dolusu yaşadım diyebilme için o anların deşerini bitmek gerekir.

« Hissetmiş olduğun şeyi hissedebileceğim aldımın keşesinden geçmezdi, diye düşündü. Ne de bunun başıma geleceğini tahmin ederdim. Bütün hayatım boyunca buna sahip olmayı isterdim. Robert Jordan'ın içindeki öbür Robert Jordan, sahip olacaksın, dedi. Sahip olacaksın. Ona şimdi sahipsin ve senin bütün hayatında budur; şimdi. Şimdiden başka birşey yok. Ne dün var ne de, pek

tabii, bir yarın. Bunu kaç yaşında anlayacaksın?
Yalnız şimdi var ve eğer şimdi kelimesi iki günü ifade ediyorsa, o halde iki gün senin bütün hayatın demektir ve bu hayat içinde bir ömür böyle geçireceksin. Ve eğer şikayet etmeden, asla elde edemeyeceğin şeyi istenmeden vaz geçersen, iyi bir ömür sürersin." (syf 213)

Köprüyü havaya uçurmayı başarabilecek mi? Taarruz başarıya ulaşabilecek mi, faşistler püskürtülebilecek mi, ... çatışır Jordan'ın duyguları. Bu taarruzda ölecekleri düşünerek "Demek şimdi sen, seni düşündüren şeyin kendi başına gelecekliler değil de, kadının, kızın ve ötekilerin başına gelecekliler olduğunu söylüyorsun. Pekala. Sen buraya gelmeseydin halleri ne olacaktı? Sen daha buralara hiç gelmeden önce nelerle karşılaştılar, neler görüp, neler geçirdiler onlar? Böyle arpacı kumrusu gibi düşünmemelisin. Hareket dışında onlardan sorumlu değilsin sen. Emirleri veren sen değilsin. Emirleri Gola veriyor. Ya Gola kim? İyi bir general. Emrinde çalışıklarının en iyisi. Peki ana, emrin sonunun nereye varacağını bile bile, imkansız bir emri yerine getirmek zorunda mıdır insan? Orduyu temsil ettiği kadar partiyi de

temsil eden Gola'dan bile gelse bu emirler? Evet. Yerine getirmek zorundadır, zira emirlerin imkansızlığı ancak uygulama alanına geçildiği zaman ortaya çıkabilir. Sen bu emirleri uygulamadan imkansız olduklarını nereden biliyorsun? Eğer herkes, her emir alırsa, bunların uygulanması imkansız emirler olduğunu söyleseydi, şimdi sen nerede olurdun? Emir alındığı zaman, sadece, «imkansız» demiş olsaydın, hepimiz nerede olurduk şimdi?» (syf 204) kendiyi her saplar. İmkansız demek baştan yenilginin adıdır. Ve Jordan o çelişkiler içinde bu perçepi görür.

Jordan'ın birlikte çalışacağı insanlar arasında ki, evini ailesini kaybetmiş yaşlı Anselmo faşizmin yasattıklarına rağmen öldürmekte nefret eder. Ama zorunludur da buna.

«Robert Jordan birlikte bütün bir gün geçirmiş olmalarından ve karanlığın çökmesinden cesaret alarak, «sen de adam öldürdün mü?» diye sordu.

«Evet. Fakat çok. Ama zevk için değil. Benim için insan öldürmek günahdır. Hatta öldürmemiz gereken faşistleri bile öldürmek günahdır bence (---) Ben insan öldürülmesine karşıyım.»

«Ama yine de öldürmüşsün.»

«Fvet. Yine de öldürürüm. Ama eğer sağ kalırsam, kimseye hiç bir kötülük etmeden, günahlarımı bağışlayacak biçimde yaşayacağım.»

«Kime bağışlatacaksın?»

«Kim bilir? Artık ne tanrımız, ne tanrının oğlu ne de Ruhul Kudüs bulunmadığına göre, kim bitir kim bağışlayacak? Bilmem.»

«Artık tanrı yok mu?»

«Yok ya. Tabii, yok. Eğer tanrı olsaydı, benim kendi gözlerimle gördüklerime izin vermezdi. Varsın Tanrı ötekilerin olsun.» (syf 57) sözleriyle Anselmo duygularını ifade eder.

Ölüme, öldürmeye methiyeler dizilmiyor bu kitapta. Ancak bunun kaçınılmazlığı, zafer için, eşitlik-adalet için kaçınılmazlığı tüm çıplaklığıyla ortaya seriliyor. Bir halkın kuruluşuysa söz konusu olan en pahalısı bir sıra nefesi gibi ölebilmektedir o anda.

Bu kitabı elinize aldığınızda siz de o çelişkilerin içinde bulacaksınız kendinizi. Düşüneceksiniz, meraktan öleceksiniz acaba faarruz zaferi için bir yol olacak mı diye, ben olsaydım ne yapardım diye. Okumaktan sıkılmayacağınız Çarlar Kimin için Çalıyor adlı kitabı bugünkü tartışmaları da düşünerek okumanız dileğiyle yine kitaptan bir alıntıyla bitirelim.

«Bugün gelecek bütün günler içinden sadece bir tanesidir. Ama bütün o gelecek günler içinde olacaklar, senin bugün yapacağınla ilgili bulunabilir.» (syf 525) ***